

TÜRKİYE'DE TIP EĞİTİMİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ ve MEVCUT DURUMU

Türkiye'de Tıp Eğitimi Tarihi

Tarihsel süreçte tıp eğitimi daha çok usta çırak ilişkisine dayanmaktaydı. 2. Mahmut döneminde yeniçeri ocağının lağvedilmesi sonrası yeni kurulan Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordusuna hekim yetiştirmek üzere 14 Mart 1827 tarihinde Tıphane-i Amire ve Cerrahane-i Amire okullarını açmasıyla modern anlamda ilk tıp okulu açıldı.

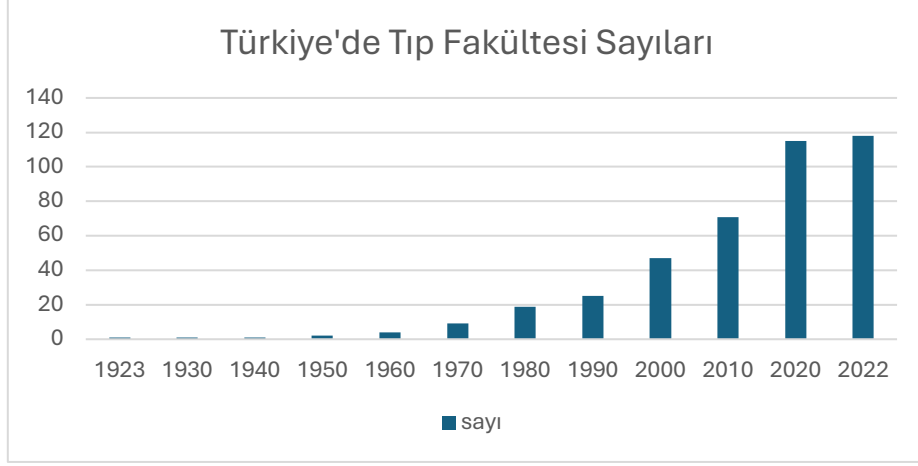
Ülkemizde 1827 yılında açılan askeri tıp okulu sonrası 1867 yılında ilk sivil tıp okulu olan Mektebi Tıbbiyye-i Mülkiye açılmış ve 1909 yılında her iki okul Haydarpaşa'daki Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane binasında birleştirilerek Darülfünun Osmanî Tıp Fakültesi kurulmuştur. 1933 yılındaki üniversite reformu sonrası okul Beyazıt'a taşınmış ve İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi adı ile uzun yıllar ülkemizin tek tıp fakültesi olarak hizmet vermiştir.

Cumhuriyet döneminde ilk açılan tıp fakültesi, 1945 tarihinde kurulan Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesidir. Ardından Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi (1955), Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi (1957), Hacettepe Tıp Fakültesi (1963), Diyarbakır Tıp Fakültesi (1966)'nin kuruluşları izlemiştir. Tıp Fakültelerinin sayısı 1970 yılının başında 8'e, 1980 yılının başında ise 19'a ulaşmıştır.

Türkiye'de Mevcut Tıp Fakülteleri

Ülkemizde 2023 itibariyle 128 tıp fakültesi bulunmaktadır. Bunların 91'i devlet, 37'si vakıf üniversitelerine bağlıdır. Bu tıp fakültelerinin 76'sı mezun vermektedir. En çok tıp fakültesi olan üç ilimizden; İstanbul'da 30, Ankara'da 13, İzmir'de 8 tıp fakültesi bulunmaktadır. On bir ilimizde iki ila dört arasında tıp fakültesi vardır. Toplam olarak bakıldığında 61 ilimizde tıp eğitimi verilmektedir.

Hasan Kalyoncu, Hacettepe Beytepe, Nuh Naci Yazgan, Türkiye Uluslararası İslam Bilim Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi Tıp Fakültesi henüz öğrenci almamaktadır. Bunun yanı sıra 14 tıp fakültesinde eğitimin bir kısmı ya da tamamı başka bir tıp fakültesinde yürütülmektedir.

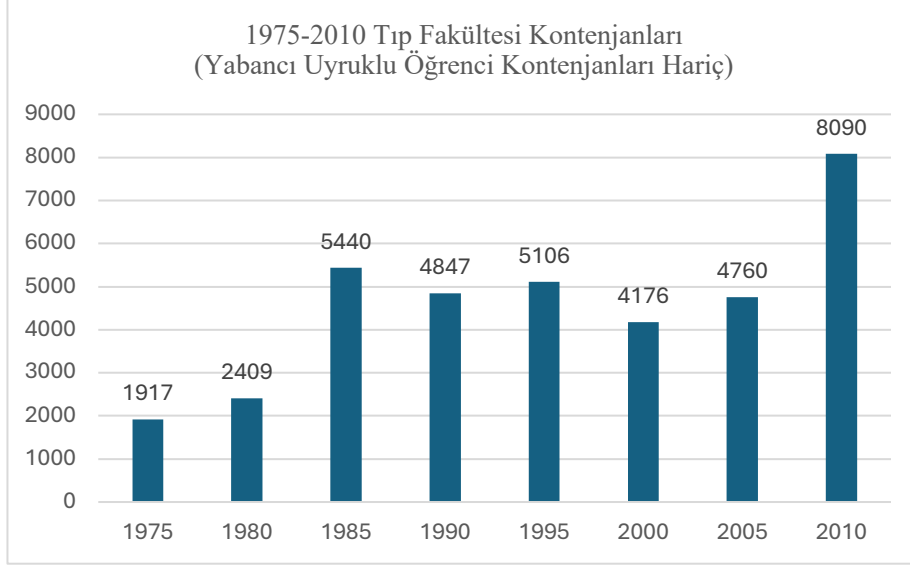


Şekil 1. Türkiye'de Tıp Fakültesi Sayıları

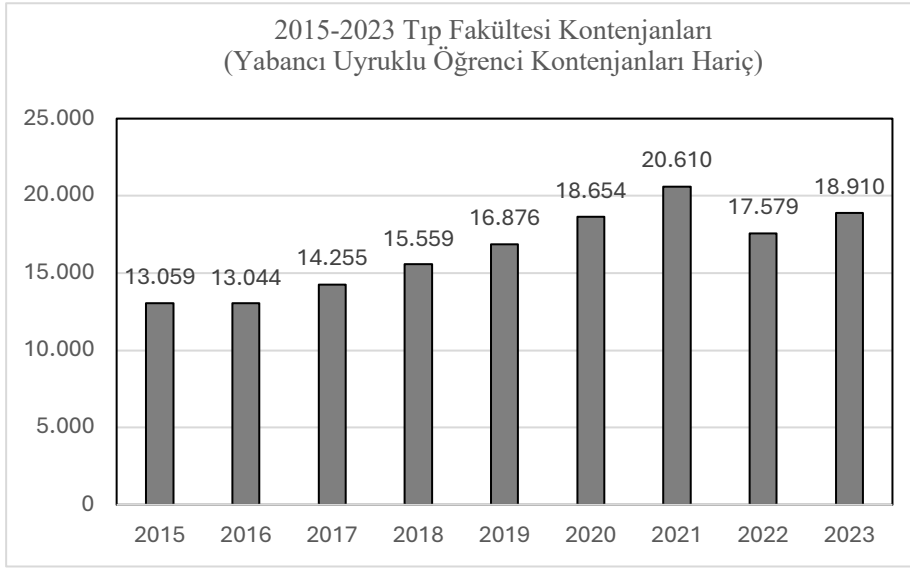
Eğitim Dili ve Öğrenci Kontenjanları

Devlet tıp fakültelerinin 74'ünde Türkçe, 1'inde İngilizce, 12'sinde Türkçe+İngilizce, vakıf tıp fakültelerinin 12'sinde Türkçe, 8'inde İngilizce, 13'ünde Türkçe+İngilizce eğitim verilmektedir. Devlet tıp fakültelerinde Türkçe ve İngilizce eğitim için Türkiye kontenjanı 14.751 ve uluslararası öğrenci kontenjanı toplamı 1.795 olup toplamda kontenjan sayısı 16.546'dır. Vakıf tıp fakültelerinde ise Türkçe ve İngilizce eğitim için Türkiye kontenjanı 3.267, uluslararası öğrenci kontenjanı 2.137 olup toplamda öğrenci kontenjanı 5.404'dür. Toplam uluslararası öğrenci kontenjanı 3932 seviyesindedir.

2023 yılında Tıp Fakülteleri için 18.910 kontenjan ayrılmış olup Türk öğrenciler YKS ile yabancı öğrenciler ise üniversitelerin kendi düzenlediği sınavlarla tıp fakültelerine yerleşmektedir. 2023 yılı itibarıyla devlet üniversiteleri yalnızca TR-YÖS ile yabancı öğrenci alabilirken, vakıf üniversiteleri için böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır. Hâlihazırda Türkiye'de yaklaşık 120.000 tıp fakültesi öğrencisi öğrenim görmektedir.



Şekil 2. 1975-2010 Tıp Fakültesi Kontenjanları



Şekil 3. 2015-2023 Tıp Fakültesi Kontenjanları

Tıp Eğitiminin Yapısı ve Standartları

Tıp eğitimi, hazırlık sınıfı hariç olmak üzere 6 yıldır. Devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı tıp fakültelerini tercih edebilmek için ÖSYM tarafından yapılan yükseköğretime geçiş sınavında ilk 50 bine girmek gerekmektedir.

Ülkemizde Tıp Eğitimi YÖK tarafından onaylanan ulusal çekirdek eğitim programına (UÇEP) dayandırılarak yapılır. UÇEP tıp eğitiminin asgari şartlarını belirlemektedir. Her fakülte bu şartlara en fazla %20 ekleme yapabilir, eksiltme yapamaz.

Ulusal ekirdek Eğitim Programı (UÇEP) ilk olarak Tıp-Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi tarafından 2 Őubat 2002 tarihinde kabul edilmiştir. Tıp Fakóltesi Dekanlar Konseyi'nin 2007 yılında kurulması ile birlikte Ulusal ekirdek Eğitim Programı alışmaları yapma görevini Tıp Fakóltesi Dekanlar Konseyi üstlenmiş, 2014 ve 2020 yıllarında güncellemiştir. Halen, 2026 Ulusal ekirdek Eğitim Programı alışmaları Tıp Fakóltesi Dekanlar Konseyi tarafından yürütölmektedir.

Tıp Fakólterinin Akreditasyonu

Tıp Fakólterini'nin akreditasyonu ise YÖKAK tarafından akredite edilen ve World Federation of Medical Education (WFME) tarafından tanınan Tıp Eğitimi Programlarını Deđerlendirme ve Akreditasyon Derneđi tarafından yapılmaktadır. Mayıs 2024 itibarıyla 47 Tıp Fakóltesi'nin 54 programı akreditedir.